

WAGNERIANA CATALANA N° 18 ANY 2003

TEMA 3. OBRES: 3.9. PARSIFAL

TÍTOL: **UN PARSIFAL MEMORABLE: PARSIFAL DINS MONTSERRAT**

AUTOR: *Ramon Cuello*

Els qui han penetrat en el gran poema dramàtic musical de Wagner i s'han posternat davant les seves belleses i s'han commogut a l'ombra de les seves profunditats humanes i divines. Els qui han restat en l'èxtasi davant la meravella de la muntanya montserratina tota llegenda, tota afectivitat devota, tota naturalesa i per tant mirall de virtuts excelses. Els qui tenen la bona fortuna de saber conjuntar l'emoció captada en aquella obra mestra wagneriana i la provinent de la nostra muntanya santa,varem tenir la sort d'experimentar les sensacions tan ben descrites per Adrià Gual en les paraules que antecedeixen, dintre de les coves de salnitre de Collbató, el passat de setembre de 2002. Com a pròleg i marc adient de l'acte, transcrivim les poètiques i inspirades paraules pronunciades per l'escultor Ramon Cuello, principal impulsor d'aquell màgic i innoblidable acte.

Estimats amics,

Us desitjo bona tarda i que sigueu benvinguts. L'Associació Wagneriana m'ha encarregat que digués unes paraules en aquest acte. Sens dubte és un compromís, però que de bon grat accepto.

Deu fer uns deu anys, vaig proposar al meu bon amic Pep Matalonga que ens permetés, a uns quants amics, escoltar el "Parsifal" en aquestes Coves. Sempre em contestava el mateix: "Quan tú vulguis". El retard ha estat culpa meva, però per fi ha arribat el moment.

Vaig tenir la sort de fer-me soci de l'Associació Wagneriana, i tot va canviar. Gràcies als senyors Mota -ell Jordi, i la seva esposa l'escriptora Maria Infiesta- veritables "alma mater" de l'Associació, amb llur prestigi i incondicional voluntat, s'ha dut a terme aquest magnífic moment. Moltes gràcies, senyors Mota.

L'estimat Pep, persona magnífica, poeta de la vida, que sap trobar tan formosa una rella de

Associació Wagneriana. Apartat postal 1159. Barcelona 08080
[Http://www.associaciowagneriana.com](http://www.associaciowagneriana.com). info@associaciowagneriana.com

pagés com la projecció del Parsifal, que estima els seus amics tant com estima una mata de tè de roca arrencada de la muntanya per ses vigoroses mans, també es mereix el nostre sincer agraïment.

El senyor Roberto del Castillo, Regidor de Cultura de l'ajuntament de Collbató, sempre s'ha posat a disposició d'aquest projecte; moltes gràcies Sr. del Castillo!

Gràcies, Francesc Nicolás -sense la teva ajuda, pujant-nos aquests valuosos aparells, no hauria estat possible aquesta projecció.

Agraïm molt la presència de la senyora Isabel Sunyer per l'esforç que ha fet de pujar fins aquí: El seu pare va ser un dels fundadors de l'Associació Wagneriana, ara fa 100 anys. Es troba entre nosaltres la senyora Isabel Mestres, filla del darrer gran escenògraf del Gran Teatre del Liceu, Josep Mestres Cabanes. Recordo perfectament aquells meravellosos decorats de "Tristany i Isolda", "Els Mestres Cantaires", "La Walkyria", "Sigfrid" etc. Tots van ser engolits pel malèfic i destructor foc. Gràcies, Isabel, tu saps que recordo amb molt d'afecte els teus estimats pares, els quals vaig conèixer molt.

No es pot deixar de recordar aquells grans tenors que han encarnat el Parsifal, tant a Bayreuth, com en el nostre Gran Teatre del Liceu. Tots els he sentit i vist, menys un: Peter Hoffman, René Kollo, Wolfgang Windgassen, Ramon Vinay, Sandor Konia, Max Lorenz. Sopranos immenses, poderoses, han donat vida a l'enigmàtica Kundry: Régine Crespin, Christa Ludwig, Astrid Varnay, Marta Mödl i la que avui interpreta el personatge de Kundry, Waltraute Meyer. I les dues más grans: Kirsten Flagstad i Birgit Nilsson. I per damunt de tots, perquè és nostre, Francesc Viñas, nascut a Moià. Ell va estrenar Parsifal a Barcelona. Wagner deixà en el seu testament una clàusula per la qual no es representaria Parsifal fora d'Alemanya fins passats 30 anys de la seva mort. L'estrena es va programar a dues ciutats alhora: San Francisco i Barcelona. La nit del 31 de desembre de 1913 i entrant ja el 1914 es representa Parsifal al Liceu; per la diferència horària entre Amèrica i Europa, fou el Gran Teatre del Liceu on es representa Parsifal, per primera vegada, fora d'Alemanya. A la balconada de la Rambla sortiren uns trompeters, vestits amb cota de malla, anunciant al món que Parsifal havia sortit d'Alemanya!

Escolteu:

Napoleó Bonaparte, Emperador de França, trobant-se davant de l'Esfinx de Gizé i les piràmides, a Egipte, en la seva campanya d'Àfrica, va exclamar adreçant-se a les seves tropes: "Soldats, 4000 anys d'història us contempen".

Nosaltres podem exclamar, estimats amics: "Milers de milions d'anys ens miren". Però, quan

avui s'hagi acabat aquesta magna obra que és Parsifal, les pedres i les roques quedaran ungides per Parsifal; beneït sia!

I ja arriba el moment de gaudir. El sol se'n va cap a la seva posta, i dolçament ens anirà deixant... A través d'aquella porta estan entrant els personatges més il·lustres:

Els senyors Wesendonk...

El senyor Tristany i la seva Isolda entren recolzant-se l'un a l'altre amb el dolor del seu amor impossible, perquè no es poden unir ni en l'eternitat; suaument vénen cap a nosaltres buscant el seu lloc. Tots volen estar amb nosaltres.

També veig que el Cavaller del Cigne, Lohengrin, ve vestit amb la seva cota de malla i la seva armadura de plata, lluent com la lluna plena en una nit d'estiu, abraçat a la seva aimada, Elsa de Brabant.

Que vibrant entra Tannhauser, polsant la seva lira, en companyia de l'estimada Elisabeth! Hans Sacs, el sabater, que amb profunda dignitat renuncia a l'amor d'Eva.

Quin aldarull! Les walkyríes vénen sobre llurs cavalls, que esqueixen aquell cel preciós.

També volen ser-hi: Gerhilde, Ortlinde, Waltraute, Schwerleite, Helmwig, Sigrune, Grimgerde, Rossweisse que van buscant el seu lloc. Brunhilde, la filla predilecta de Wotan, munta l'estimat Grane, el seu cavall; i sobre el llom de l'animal, Sigfrid l'heroi, el seu amor; tots tres units pel tràgic destí del foc.

Entra el majestuós Wotan, armat de la seva llança, on porta gravades les sagrades lleis. Veig que solemnement es lleva del seu cap el casc, coronat per dues immenses ales d'àliga; entra en silenci i amb respecte.

Senta entra; ve acompanyada del qui no té nom, de l'Holandés Errant. Ha fondejat el seu tètric vaixell, tenyit de sang, a fora.

Sento sonar les trompetas i tothom s'inclina: Sa Majestat el rei Lluís II de Baviera fa la seva entrada i s'asseu en el seu setial d'honor.

És estrany! Jo pensava que Wagner vindria primer per tal de rebre el Rei. Però el Rei ha volgut ser qui rebés el seu amic.

Es produeix un gran silenci enmig de tots. Richard Wagner ha entrat; estic veient com tots els seus fills li besen la mà i ell els acarona tots; silenciós, es dirigeix cap al tron on seua l'augusta majestat de Lluís II, rei de Baviera.

Wagner s'agenolla davant del rei i li diu: "Oh rei, que august has protegit la meua vida, moltes gràcies".

El rei Lluís II, suaument fa alçar el mestre i li diu: "Richard, seu en el teu tron; jo sóc el teu

vassall, per a tu són la immortalitat i la glòria; gràcies pel bé que has fet a la Humanitat". Es fa un gran silenci, tots s'agenollen, fins i tot els cavallers.

Que formós és el que estic veient; entra Parsifal; duu a les mans el Sant Grial. El volten tres aurèoles lluminoses de tres colors preciosos; l'una, vermella i daurada com l'aurora; l'altra, brillant com el zènit del sol; la darrera, d'un blau intens i vellutat com una profunda nit serena.

Déu meu, quina frisança en el meu cor! Un estol d'àngels el criden, i amb una suavitat infinita separen aquestes roques immenses; formen un passadís on precioses roses cauen com una suau pluja meravellosa- el fum intens i la flaire de l'encens omplen tot aquest camí.

Quin prodigi! Al final, la Santa Madonna de Montserrat, asseguda en el seu tron, el seu setial d'història. Parsifal arriba, s'agenolla davant de Sa Divina Majestat i li ofereix la Santa Relíquia. L'Infant Jesús imposa ses menudes mans sobre el Grial, que s'omple d'un vermell tan intens com el d'una cirera madura, la més madura de totes. El rostre de Parsifal s'il·lumina com un raig de sol i se'n torna cap a nosaltres. Ja és aquí. Psssst! Silenci, estimats amics, silenci..

Gràcies a tots per la vostra presència.

NOTES DE RECONeixAMENT:

Esparreguera, 26 de setembre de 2002

Benvolgut,

Iniciatives com la de l'Associació Wagneriana i l'Ajuntament de Collbató són quelcom més que un instrument de divulgació cultural, esdevenen precedents que s'han de tenir en compte per la seva originalitat i gosadia.

Transmetre la grandesa de l'univers wagnerià des de les mateixes entranyes de Montserrat és una proposta valenta que, al capdavant, sembla acomplir un lògic disseny: situar el Parsifal en l'escenari que es mereix i que, sens dubte, el propi Wagner hauria triat. Acostar la creació artística al paisatge, deixar que la música envaeixi, amb tota la seva bellesa, la bellesa pròpia de la roca, natura i art, sense saber ben bé a on acaba l'un i comença l'altre suposa una tasca d'imaginació que honora els seus promotors.

Que els assistents a la projecció gaudeixin del misteri de la música envoltats de la misteriosa magnitud de les Coves i que, tot plegat, esdevingui una experiència inoblidable.

Des de la proximitat als amics i amigues de Collbató, i per a tots aquells que han vingut

d'altres contrades, que el poder de la música i la veu i la forja que amaga la muntanya de Montserrat facin d'aquesta projecció un gran esdeveniment.

Cordialment Xavier Sitjà i Poch, Batlle d'Esparreguera. Marcel Escudé i Pascual Regidor de Cultura

Montserrat 12 d'agost de 2002

Apreciat Sr. Cuello:

He rebut la seva invitació a la projecció del vídeo "Parsifal" que està prevista pel dia 27 de setembre a les Coves del Salnitre de Collbató. Li agraeixo ben sincerament aquest seu gest. Estic segur que serà un esdeveniment molt interessant que ajudarà a conèixer millor la vinculació de Wagner i de la seva família amb Montserrat i Collbató.

Tot i que m'hauria agradat molt, no em serà possible fer-me present. Per això voldria expressar-li, ja des d'ara, la meva felicitació pel centenari de l'Associació Wagneriana, que l'organitza.

Rebi una salutació ben cordial, mentre li asseguro un record en la pregària als peus de Santa Maria. Josep M. Soler, L'Abat de Montserrat

Barcelona, 12 setiembre 2002

Querido Ramón,

Agradezco la amabilidad que ha tenido al invitarme a la proyección del vídeo Parsifal del Met de New York en las Coves de Salnitre de Collbató, el próximo día 27.

Lamento comunicarle que no será posible mi asistencia por encontrarme ausente de Barcelona en la fecha indicada. Aprovecho la presente para felicitarles por la iniciativa a la cual me adhiero y desearles que tenga el éxito que se merece. Con un fuerte abrazo, Luis Alejandro Sintés. El General Jefe de la Región Militar Pirenaica

